

Eddy Veerman: 'ALS u dit leest...' Een ziekte, een doodvonnis, een traan...en een lach.
Uitgever Michel van Troost, Nieuwegein 2014. ISBN 9789491625039 (ALS/PO)

Inhoud:

Cover: "Ik had het kunnen bedenken", zegt Martin Veerman, als hij - zelf gediagnosticeerd - bekend raakt met de campagne. "Hard, maar kennelijk noodzakelijk." Zelfspot is hem niet vreemd, zowel voor als na de diagnose. Eerst is er de schok en de angst. "Ik heb alleen een trilling in m'n armen. Het lijkt alsof ik over een ander praat, maar ik ben het, die tussen nu en vijf jaar doodgaat..."

Drie letters: ALS. Als je het hebt, is er geen ontkomen aan. Een ziekte die sloop. Je bent kansloos, omdat er geen medicijn bestaat. Juist om medisch onderzoek te bekostigen lanceert de Stichting ALS Nederland in 2011 een confronterende campagne. 'Ik ben inmiddels overleden' en 'ALS u dit leest/ziet, ben ik er niet meer', luidt in beeld en geluid de indringende boodschap van diverse landgenoten.

Voor het verhaal achter een gezicht van de campagnes volgt auteur en dorpsgenoot Eddy Veerman Martin en zijn gezin drie jaar: thuis, onderweg, in het ziekenhuis, richting en op zijn sterfbed. Iedereen verwacht dat hij, de doemdenker, zich in het moeras laat zakken, maar juist nu hij zeker weet dat het leven eindig is, wordt Martin vrij in zijn hoofd. Het onvermijdelijke blijft. Eerst zwijgen de drumstokken van de voormalig drummer van onder meer de 3JS en vervolgens ook de stem. Hij draagt het als man, verlegt zijn grenzen verder dan hij voor mogelijk houdt. Hoe pijnlijk het afhankelijk zijn soms ook voelt, als je vrouw je moet voeren en je zoons je bijvoorbeeld moeten helpen bij het plassen en scheren. Mensonterend: voor patiënt en voor het gezin.

De humor drijft hem voort. Hilarisch is zijn laatste wens op tv bij Man bijt hond: wakker worden naast een Surinaamse billenpartij. Twee weken voor zijn dood is de verzorgster die Martin 's avonds instopt een invalster: een Surinaamse, Esme. Op de rand van het bed zingt ze *Ik krijg een heel apart gevoel van binnen*, van Corry Konings. "Nu kan je nacht niet meer stuk", lacht ze. Martin kan niet praten, heeft de kracht niet om te vertellen dat Konings ooit een door hem voor haar geschreven liedje opnam. Maar hij glundert.'

Over de schrijver:

Eddy Veerman is een journalist voor weekblad Nivo (Nieuw -Volendam), en freelancer voor De Telegraaf. Bij Telesport doet hij voornamelijk voetbal, handbal, tennis en gehandicapten sport. Eddy Veerman heeft meer boeken op zijn naam staan, onder andere: een biografie over Jan Smit, 'Was getekend', een boek met portretten van 12 gehandicaptenporters en boeken over de brand in 'het verdriet van Volendam', 10 jaar later'.

Wat viel op:

Een indringend boek over pijnlijke aftakeling, die niet te stoppen is en soms schrijnende situaties. Waar zorg niet altijd goede ondersteuning levert, op afgestemd is. Hoe er bijvoorbeeld gezocht moet worden naar hulpmiddelen waarvan zij het bestaan niet kennen en waar moeilijk over wordt gedaan.

Wat Martin over de 'Ik ben inmiddels overleden' Campagne zegt die de stichting ALS lanceerde (pagina 101-102).

Citaten:

Pag.10: ' Martin: "Op een gegeven moment keek ik naar mijn arm, die leek wel in omvang gehalveerd." Diana: "Hij kon meteen in het AMC terecht bij een van de ALS Centra. Na nieuwe testen in het warm water bleef professor de Visser even weg, waarna ze aan kwam lopen met de rode map. Dat is de verkeerde kleur...ALS. We konden er niet omheen. Kijk maar wat er op het internet staat. ALS is een doodvonnis.'"

Pag.22-23: 'Mail aan broer Jan in Thailand.

Broer, overal zie je mensen de caravan klaarmaken en de tuin opknappen en ik voel me kut. Dat is niet helemaal waar, er zijn dagen dat ik me best goed voel en ik lach ook wel weer. (...) Ik voel me eenzaam. Natuurlijk zijn Diana en de jongens er voor me, maar in je hoofd ben je alleen, is de strijd voor mij alleen.'

Pag.101: 'Levensgrote portretten hangen in bushokjes of passeren in tv-commercials. (...) Strijden tegen deze ziekte heeft geen zin, want de winnaar is op voorhand bekend. Het is de hel op aarde: ALS is een sluipmoordenaar. (...) Een medicijn is er nog steeds niet, niet interessant genoeg voor de farmaceutische industrie. Daarom vin dik de huidige campagne hard van toon, maar noodzakelijk. Ik had het kunnen bedenken.'

Pag.198: 'Daardoor slaapt hij een paar uur per nacht zittend in bed. (...)Ik draaide helemaal door vanwege het slaapgebrek. (...) Zit je ook nog met die WC. (...) verhoef-dienstverlener van zorg hulpmiddelen- ging vervolgens kijken voor een st-op-systeem. De gemeente was niet blij dat we dat achter haar rug om gevraagd hadden via Dorien. Dit is eigenlijk weer zo'n hulpmogelijkheid waarbijweeerdervanhetbestaanhaddenmoetenwetenendaneerder hadden kunnen anticiperen. Als we het nu nog willen, moeten we een deel –van de 6000 euro- betalen, net als de gemeente.'

Extra:

<http://www.groot-waterland.nl/2014/11/24/studio-klein-zondag-over-boek-martin-veerman-als-u-dit-leest/>

<http://www.fcvolendam.nl/nieuws/item/als-u-dit-leest/>

<http://www.als.nl/boek-als-u-dit-leest-de-winkel/>

<http://www.tourduals.nl/nieuws/als-u-dit-leest/>

<http://manbijthond.ncrv.nl/seizoenen/2013/afleveringen/18-03-2013/fragmenten/de-laatste-wens-van-martin>

http://www.npo.nl/50p2/10-10-2011/NPS_1186958